

Digitized by the Internet Archive
in 2013

LEABHAR

Ceasnughe Aithleasfuighe,

ATA NOCHDA

MEARACHDA SONRUIGHE EAGLAIS NA ROIMH.

Ath Chlo-bhuailt' le LEASACHAIBH Eagsamhail
thaobh Firineadh, Ughdarrais, agus Rio-
funaidh.

Leis am bheil e air a dhearbha',

I. Nach 'eil coir air bith aig' a Phapanachd Aos-
TACHD agairt.

II. Gu 'm bheil i na mòr THRUAILLEACHD air
CRIOSTUI'-EACHD.

III. Gu 'm bheil i cur mar fhiacha TEAGASGA' agus
Bar'aile ata MILTEACH do'n UACHDRANACHD
THALMHAIDH.

Noise deir an Spiorail gu foilleir, ann sna h aimsiribh deireannach
gu'n treig dream araidh an creidimh, a' toirt aire do spioradreibh
mealltach, agus do theagascgabha dhreamhan: A' toirmseasg posaidh,
agus ag iarradh bidheanna a sheachnadh, a chruthaich Dia chum
an gahail maille re breith-buidheachais leofan a 'ta creidsin, agus
aig am bheil eolas na firinn. 1 Tim. iv. 1, 3.

A mhaintir ionmhuinn, na creidibh gach uile Spiorad, ach dearbh-
aibh na Spiorada, an ann o Dhia ata iad. 1 John iv. 1.

Uime sin thigibh amach as am meadhon, agus dealaichibh riu, deir
an Tighearna, agus na beanainbhis an ni neo-ghan; agus gabhaidh
mise a'm ionnsuidh sibh, agus bithidh mi a'm Athair dhuibh,
agus bithidh sibhse 'nar mic agus 'nar ingheana dhamh-sa, deir an
Tighearna uile chumhachdach. 2 Cor. vi. 27. 28.

Clo'-bhuaillt' ann

D U N E U D A I N:

Le DAIBHIDH MAC-PHATRIC.

M D C C L X X I X.

CEASNUIGHE AITHLEASUIGTHE
 a Nochdadhbh MEARACHDA SONRUIGTHE
 EAGLAIS NA ROIMH.

Ceist, *CREID an Creidimh ata thu 'g admheil?*
Freagradhbh. Ata mi do'n Chreidimh Aithleasfughte.

C. *Ciod ata thu cealluchadh le Aithleasfughte?*

F. Aon nach 'eil a' gabhail re teagasc air bith, mar riaghail creidimh, ach a mhead 's a 'ta ann fan scrioptur naomh; agus ris an abrar Protestanach, thaobh bhi togbhail fiaghais an aghaidh mearachdá eglais na Reimh.

C. *Ciod ata thu cialluchadh le Papanach, no Romagnach Choitchinn?*

F. Aon at 'g admheil umhlachd do'n Phapa mar cheann eglais Choitchinn Christ air thalamh, agus do uil-áitheantaibh agus riaghaitibh eglais na Roimh; agus bhi ag creidfin gach teagasc agus reachd ata 'n eglais sin ag teagasc, nithe ata sinne 'ta 'g admheil a chreidimh Aithleasfughte 'meas gu bheil moran dhiubh 'nam peacadh agus lan mearachd, mar ata iad an aghaidh focail De, no ar a chuid as lughaidh gun bhunchar air bith ann.

C. *An ainmigh thu cuid dhuibh sin dhamb?*

F. Feadar an togbhail faoi thrí chinn choitchinn,

I. Na h-áitheantaibh agus ná reachaibh eglais na Roimh ata lochdach ná nadur fein, mar ata iad gu direach an aghaidh áitheanta Dhe. II. Na teagascibh sin eglais na Roimh ata 'ndara cuid a' toirt misneach do dhaoinibh ann gniomhartha peacach; no' ta 'g an tarraing chum peacaidh gun fhios. III. Na cinn chreidimh, ata eglais na Roimh ag teagasc, nithe mar ata iad an aghaidh nan scrioptuir naomha, ata 'na mearachda ro-chuntartach.

I. C. *Creid iad na h-áitheantaibh agus na reachdaibh sin eglais na Roimh, ata gu direach an aghaidh áitheantaibh Dhe?*

F. A chuig sin a leanas, gu sonruigthe.

1st. Bhi ag diúltadh do'n phopul faor ghnathacha' nan scrioptuir naomha.

2d. Bhi ag diúltadh a chupain do'n phobul ann san t sacramaint.

3d. Bhi ag ordugha' urnaigh fhoilleasach a chur suas ann an cainnt nach túigear leis a phobul.

4th. Bhi ag órdugha' urnaigh a dheanamh re naoimh agus re ainglibh.

5th. Bhi ag órdugha' iomhaighin a chur suas ann nan eaglaisibh chum as gu streacha' daoine fios nan lathair.

C. Cionnas ata thu co-ductha gu bheil bhi diúltadh faor ghnathacha' nan scrioptuir do dhaonibh gu foiller an aghaidh focal De?

F. Do bhri 'gu 'm bheil é air áithne gu soilleir do gach duine an leughadh. "Rannsaichibh na " sgrioptuire, oir ata sibh saoilsin gu bheil a' bhean " tha mhairtheanach agaibh ionta-fan," Eoin v. 39. Ata'n t abstal ag sparradh air na braithribh uil'a litir a leughadh, i Thess. v. 27. agus ata 'n Tighearna le Maois, ag áithne do an h uile, na scrioptuire naomh a leughadh agus a thuigfin, air achd as gu 'm bith-ead iad comasach an teagascg d' an fliochd: "Uime " sin taisgidh sibh suas mo bhriathra sin uile ann " ar criodha, agus ann ar 'n anamaibh,—agus teag- " aisgibh d' ar clainn iad," &c. Deut. xi. 18, 19. Agus do bhi na Bereanaich air an cliuachadh air son bhi rannfuchadh nan scrioptuire gach aon la, Gniomh. xvii. 2. agus ata a chliu so ag dearbha gur dleasdanach bhi leughadh nan scrioptuire, amhail as mar gu 'm b' áithne è.

C. Nach-raigibh aitbreachuidh na h eaglais ag teann sparradh air daoinibh na scrioptuire naomh a leughadh?

F. Bha iad. "Na smuainteachibh, (deir Austin " ris an t fluagh) gur ledir dhuibh na scrioptuire a " bhi agaibh san eaglais, ach mar an ceana 'n 'ar " 'n ionadaidh-comhnaidh, chum 's gu leughà sibh

" iad;

“ iad; no fúigheadh neach eile chum an leughadh
 “ dhuibh.” Agus “ b’ fhearr leam, deir Origin)
 “ gu deanamaid mar ata é sgriobhta, Na scrioptuir a
 “ rannsufliadh.”— Agus deir Chrysostom, “ Eistibh
 “ rium a shluagh Choitchinn, sibhse a mhuintir an
 “ t saoghal, fuigheadh am Biobul, an ioc-shlaint
 “ fhallain anna sin, ata leughadh nan scrioptuire
 “ naoimha n’ as feumaile dhuibhse na ’ta é do ’n
 “ mhanach *.”— Agus ata Jerom ag innseadh
 dhuinn, “ Gu ’n cluinteadh an crann-fhear ann
 “ fa mhachair a’ seann Laoidheadh-molaidh, agus
 “ an luchd oibrigh ann san fhion ghara a seann
 “ Saimh Dhaibhi.”— Agus ata ’n t athair diadhaidh
 so cuideachd, ag aithris air Paula, bain-tighearna
 chrabbach, ann sna laithibh sin, agus ag radh,
 “ Gu raibh é mar fhiacha air a h óighibh, gun
 “ aon lá a leigeil thairis gun chuibhroin eigin
 “ do na scrioptuire fhoghlaum.”— “ Ata è feumail
 “ (deir Basil) do ’n dréam ata òg ann an diadhachd
 “ na scrioptuire, fhoghlaum chum ’s gu ’m bitheadh
 “ an inntin air a daingneacha ann an diadhachd,
 “ agus chum ’s nach bitheadh iad air an cleachduin
 “ re beul theaguisg dhaoine.”

C. Nach eil na Papanaich a cur rompa, gu raibh an
 comas a fhuair an fluagh air an scrioptuir a leughadh,
 na chionfath air iomadh mearachd?

F. Ata iad: Ach ata na mearachdaibh sin ag
 togbhail cinn gu h araid, o ain-eolais air na scriop-
 tuire maille ré uaill, dulchanachd, agus miann
 docharach.

C. Ach nach raibh na scrioptuire air uaireadh, air a
 nio ghnathach’, agus air an truailleadh leis na bain-eolaich,
 agus dream neo’-fhoghloinnte?

F. Ge do dh’ fheadadh so tachairt air uaireadh,
 cha deadhriosunt é an aghaidh leughadh nan scriop-
 turire,—ata na nithe as fearr air an t saoghal buail-
 teach do ’n mhio-ghnathacha’ so, agus é da rireadh

ag tachairt,—eadhon, flaint, solus, saorsa, co mhaith re eolas.—Ach am feadar uime sin, an toirt air falbh? — Am feadar fàth eólais a ghabhail air an fhirinn a bhacadh 'do dhaoinibh, air eagal tuiteam ann a' mearachd?

C. Cionnas ata thu co-dughadh gu bheil e gu foilleir an aghaidh focail De, bhi diultadh a chupain do'n t fluagh san t sacramaint?

F. Ata e gu foilleir an aghaidh briathra Chriost ann a h ordugha; *Ouidh uile dheth*, Matth. xxvi. 27. Agus ata 'n t abstol Pol ag toirt àithne do gach neach a dh' itheas do'n aran, ól do'n chupan mar an ceadna, i Cor. xi. 28.

Ata e r' a thoirt fainear osbar, Gu bheil luadh air a chupan ann fan Tiomna Nuadh, n' as trice no air an aran.

C. Nach 'eil comhairle Chonstance, ag aidmhéil gu d' órduich agus gu 'n d' tug Criost seachad an t aran agus am fion ann an sacramaint na suipeir, agus gu be gnathacha nan creidmheach o shean an gabhall le cheile?

F. Ata; ach ge d' aidmhich iad órdugh Chriost, agus gnathachadh na h eaglais o shean a bhi mar so, Gidheadh, dh' órduidh iad, nach gabhadh neach air bith an cupan ach na fagairtibh.—Agus ata comhairle Trent ag cur an ceil, “Co air bith a “ smuainteachas gu bheil e feumail do'n phobul an “ gabhall le cheile, gu 'm bheil é mallaighe.”

C. Am bheil na Papanaich a' toirt riosunaibh air son a' chupain a chumail o'n t fluagh?

F. Ataid: Is iad sin a leanas cuid do na's cudthrom-aiche dhiubh, 1. An d' eagal gu 'm bitheadh fuil Chriost air a dòrtadh air an làr. 2. 'N deagal gu' rachadh am fion coisreigte a ghleidher air son nan daoine tiòn a' mugha. 3. Do bhri 'gu bheil moran nach urra boladh no blas fiona fhulang. 4. Do bhri 'gu bheil fion ro-ghann ann cuid do dhuth-chaibh.—Thaobh a' cheud riosan dhiubh sin, ata e co mhaith an aghaidh an arain, no'n abhlain a thabhairt

thabhairt, oir feadaidh e briseadh agus tuiteam air an làr, no bhi air a chasachd amach leis an luchd comoineacha.—Thaobh an dara riosun, ata na Papanach ag deanamh feim dhé le moran mi-dhreach, do bhri' nach eil' iad ag amharc air an fhion an diaidh a choisfreagadh, mar fhion, ach mar fhuil Chriost, ni nach fhead air doidh air bith dol a' mugha.—Thaobh an treas, agus an ceathramh riosun, cha'n fheadar idir an sparradh mar riosunaibh ann's 'gach duthaigh, a dhiultadh a chupain do'n phobul.

C. Ciod e is gnathacha 'do na Greugaich, agus do eag-laisibh eile ann san cirde an Ear ann sa chuis so?

F. Be an gnathacha' o thoiseach, agus gu'n uig an lá duigh, an t sacramaint a fhritheoladh do'n phobul ann san da ghne.

C. Nach 'eil isomadh sgriobhach Papanach ag aidmheil, ga raibh na Criostaibh o'shean, re ionadh linn, a' gabhail na sacramaint air an da sheol?

F. Ata iad, eadhon. Eccius, Salmeron, Lindamus Valentia, Costerus, &c, ag aidmheil so.—Agus ata Caflander ag aidmhicheadh, "Gu raibh an eag-lais o shean, air a chuid as lughann sgach frithearadh foilleasach re mile bliadhna ann diaidh Chriost, ag toirt nan eliemeinte le cheile do'n phobul." *Consm. Art. 13.*

Ata Papa Leo an t ainmeil, ag innseadh dhuinn, gu'n do thoiseach an gnathacha so, bhi ag gabhail faoi' aran amhain, leis na h eirceachdaibh Manicheanach. Agus ata Papa Gelasius ag ordughadh, "Mar gabhadh iad le cheile iad, gu bitheadh iad air an conbhail uapa le cheile."

C. Cionnas ata thu dearbha, gu bheil bhi deanamh urnuigh ann an cainnt nach tuigear leis an t fhuagh, choitshinn an agaidh áithne shoilleir De?

F. Ata'n t abstol Pol, ag toirmeasg a ghnathacha so leis na briathraibh as treise, trid a cheathramh caibdeil deug d'a cheud litir chum nan Corinthianach,

anach, gu h iomlan. "Oir ma ni mise urnuigh; " an teanga choimheich, ata mo spiorad ag deanamh "urnuigh, ach ata mo thuisge neo' tharbhach, " (thaobh dhaoin' eile.) Cionnas a deir an ti a' ta "an áite an duine gun fliogium, *Amen*, mar tuig "é ciod è ata thu ag radh?" agus airis, "Mu thig "an droing ata gun fhoghium a steach, no daoine "mi chreid'each, nach abair iad gu bheil sibh air "boile?"

C. Nach raibh gach duthaigh ag deanamh adbraidih foilleasach na n cainnt fein, am sna ceud linnibh do 'n eaglais?

F. Bha. Be so an gnathacha' seasmhach, re tuillleadh as sea ceud bliadh'n ann diaidh Chriost, agus cha'n 'eil daoine foloimte eaglais na Roimh a' cur na aghaidh so.—Ata * Cardinal Cajeton ag radh, "Gu b' fhearr gu mor gu 'm bitheadh an gnath- "ucha air aifig airis."—Agus ata Bellarmine ag aidmhiche, "Gu raibh na h Armenianaich, na h E- "gyptich, na h Ethiopianaich, na Russianaich, agus "droinge eile, a' gnathacha an cainnt fein ann na n- "crábhadh foilleasach."

C. Ciod e an t ughdarras leis am bheil eaglaie na Roimh a 'cur mar fhiacha air daoinibh urnuighean a dheanamh ann an cainnt nach tuig iad?

F. Le h ughdarras fein amhain; cha'n 'eil i cuir roimpe barrantas o'n scrioptuir, no o ghnathacha 'na h eaglais o fhean ann sa chuis fo, ach ag radh gu dan, "Gu bheil cumhachd aice atharrach"; no "nithe nuadh a thoirt a steach a reir mar bhios na- "dur na cuis, agus na h aimsir ag iarruidh, agus "do reir na coir so, ataid ag agairt, feudair fiadh- "nais na scrioptuiribh, agus gnathachadh nan ceud "linnibh do 'n eaglais a chur a thaoibh le ordugh, "eaglais na Roimh."

C. Nach 'eil e ro mhi-riusanta, seadh fos mi-dhiadhaidh, ann eaglais na Roimh, bhi ag ordughadh adhradh crabb-

ach

* Priomh cheann.

aeb a choimhead ann an cainntin nach tuigear ?

F. Ata : Oir ma ta e feumail gu 'n tuigeadh daoine ni air bith a ni iad ann an crábhadh, agus ma 'ta urnuigh na h aon do ghniomhartha ro shonruighe a chrábhaidh sin, 'féigin gu 'm bheil e ann sa cheim as airde mi riúsanta, agus mi-dhiadhaidh teachd ann lathair an De neo'-chriochnaich ann cámhuinn air am bi duine ain-eolach gu h uile.

C. Nach 'eil e coslach gu 'bheil eaglais na Roimh fiosrach gu bheil a teagasc, a runaibh, agus a gniomhartha cronail, thaobh gu bheil i ag ordughadh a h adhradh ann cainnt nach tuigear ?

F. Ata. Agus gu dimhin, 's i mo bharail, gu bheil riaghliu'-fheara na h eaglais sin co glic ann a' ginealaich, as gu bheil iad ag tuigsin, gur h e an dorchadas ataid a conbhail suas na 'm bóthaibh ata bacadh do 'n t fluagh mearachd an airneis a thoirt fainear.

C. Cionnas ata thu co-dughadh gu bheil adhradh agus urnuigh re ainglibh agus re naoimh, ata air ordughudh le eaglais na Roimh ann aghaidh áithne shoilleir Dhe ?

F. Do bhri' gu 'm bheil an gnathacha' so gu soilleir air a thoírmeasg, Col. ii. 18, 19. "Na meal- " ladh aon neach bhur duais uaibh le irioslachd " thoileil, agus ádhradh do ainglibh, a' fairneadh a " steach gu dana chum nan nithe nach facadh e, " agus gun an ceann a chumail," (Josa Criost.) Agus ata sinn ag leughadh, gu do dhiult aingeal an t àdhradh so. " Feuch nach dean thu é," deir an t aingeal re Eoin, " oir is mise do cho'-shearbhis each, " dean àdhradh do Dhia," Taif. xix. 10.

C. Nach 'eil cuid do na sgriobhaich Papanach ag aidmheil, nach raibh urnuighean re naoimh ga n gnathacha re 300 bliadhn' ann diaidh do Chríost teachd a dh'ionnsuidh 'n t saoghal ?

F. Ata. Gu sonruighe ann Priomh-cheann * Perron, Richlieu, agus cuid eile. Agus ata e 'r a thoirt

* Cardinal,

thoirt fanean, gu bu choir do'n riosun ataid ag toirt air son dearmad nan sean linnibh air a ghnathacha so, an cumail gu brath o'n ghnathacha' sin a thoirt a steach do'n eaglais, "gu'm bitheadh e tuilleadh "as cosmhail re iodhol-adhradh nan cinneach, agus "mar so gu'm bacadh e craóbh sgoile an t soisgeul."

C. C'uin' a thoiseach urnuighean fheilleisach re naoimh ann san eaglais?

F. Cha'n'eil a foilleir gu raibh so air a dhaingneachadh gu'n uig bliadhna 787, 'n uair a dh'orduigh dara comhairle Nice iad, agus do bhi e chomhairle so air a diteadh le comhairl' eile, ann am Frankfort, ann sa'n bhliadhna 797, agus do bhi adhradh re naoimh mar an ceadna, air a diteadh le comhairl' eile roimh an am sin aig Constantinople ann sa bhiadhna 754, far an roibh 338 easboig a' lathair.

C. Nach'eil Solamh ann urnuigh re Dia ag radh "Is thusa, eadhon thusa amhain, ata fiosrach air "croidhibh chloinn nan daoinibh uile," Nach breislich mi dhiadhaidh ma'ta, bhi smuainteacha' gu bheil aingle, na naoimh eolach air croidhibh dhagine, agus gur cuibhre adhradh iad?

F. 'Seadh.

C. Nach'eil uirnuigh re naoimh agus ainglibh ag deanamh eacoir air ar Slanui fhear beannughte?

F. Ata, amhead as ata é a'meas nach'eil eideirimheadhoinearachd Chriost leoir fhoghainteach, 'n uair ata daoin'a' cur suas coi-lion eidir-mheadhoinearaí maille ris sin, ge ta'n scrioptuir ag luadh "air "aon Eidir-mheadhoineir amhain eidear Dia agus "daqine, an duin' Iosa Criost, a thug e fein mar "eiric air ar soinn."

C. Nach'eil na Papangaich ag agairt eisampleir Jacob air son urnuigh re ainglibh?

F. Atajid: Ach rinn Jacob urnuigh amhain ris an aingil a shaor e, eadhon Josa Criost, a thaisbeann é fein gu tric do na priomh aithreachaibh, agus ris an

an deir Isaiah, "Aingeal laitharachd an Tighearna," Isa. Ixii 9.

C. Nach 'eil e air innseadh dhuinn gu 'm bheil gairdechas ann lathair aingle De re iompughadh peacaich?

F. Ata : Ach ge do dh' fheadas Dia iompughadh peacaich a nochadh do ainglibh, agus do naoimh air neamh chum an sonas a mheadhacha ; ata atharrach' mór eidear so agus eólas a bhi aca air croidhé dhaoine air thalamh, ni a bhúineas do Dhia amhain, agus as eagmhuis so, cha'n fhcad iad bhi na n cusboire ádhraidi.

C. Cionnas ata thu cho' dughadh gu bheil e 'n ag haidh aithne shoirleir Dhe, bhi ag órdughadh ionhaighean a chuir suas ann an teampuil, chum s' gu striochda am pobul sios nan lathair?

F. Ata 'n gnathach' sin air a thoirmeasg co shoileir, as a dh' fheadas briathra a labhairt ann fan dara h áithn'. Exod. xx. 4, 5. "Na dean dhuit fein "iomhaigh shnoichte, na striochd sios, agus na dean "ádhradh dhoibh." Agus Deut. xvi. 23. "Ni mo "a chuireas thu snas ionhaigh air bith, ni as fuath "ach léis an Tighearn do Dhia.".

C. Nach 'eil na Papanaich fiosrach gu bheil an gnathacha ann so, an ag haidh sin agus an leithid do áitheantaibh?

F. Is cosmail gu bheil iad: Oir ann am moran d' an ceasnuchain, ata 'n dara aithne, fair a fagaíl amach ; do bhri' gu bheil í co direach ag diteadh an gnathachaidh, agus chum an t aireamh a dheanamh suas, ataid a' roinn na deicheamh aithne na dias.

C. Ach nach 'eil iad a' cur an ceil, nach 'eil iad a' deanamh ádhraidi ris an ionhaidh, ach a deanamh adhراidi re Criost, agus re naoimh trid nan ionhaighean sin?

F. Ataid ; ach cho ghabh so an leith-sgeul o pheacadh iodhol adhraidi ; oir ata'n aithne gu foilleir ag radh, "Na dean ionhaidh shnoichte air bith. " Na crom sios na lathair. Na cuir suas í." Agus gidheadh, ata na Papanaich uile ga dheanamh so nan teampuil, agus nan ionadaibh ádhraidi gun faóradh.

C. Nach 'eil moran do sgriobhaibh nan sean aithreacha ag saothracha ann bhi diteadh ádhraidh iomhaighean, no bhi ga 'n gnathacha' mar chognaibh do chrábhadh?

F. Ata.

C. Nach 'eil Austin ag amharc air ádhradh iomhaighean, mar ni o 'm bheil crón ag frutha air intinne dhaoine?

F. Ata é, oir deir eisean, "N' uair a churear " suas dreach, cruth, no dealbh duine o 's aird, ann " diaidh dha toiseacha' air urram agus onoir fhangh " ail o 'n mhór shluagh, ata e gintinn ann 's gach " duine na hainmianaibh gumearachd as graineala, " agus ge nach mothaidh e san iomhaigh sin, gluas- " achd bheothail nadura' air bith, gidheadh faolaidh " é gu bheil dee eigin an taobh stigh dheth." August. air Salm. 113.

C. Ge ta chuis mar so, Nach 'eil Bellarmine an gaisgeach mor air son na 'm Papanach ag radh, "Nach 'eil ádhradh r' a thoirt do iomhaighean amhain mar " eisampleiribh, ach mar an ceadna gu direach, agus " da'n taobh fein, chum 's gu suidheicheadh an " t adhradh orra san?"

F. Ata é ag radh so. Faic Tom. iii. Disp. 6. d' a sgriobhaibh.

C. Am bheil-e fior gu bheil na Papanaich a' dol co fhada gu h an dana, as bhi cur a mach na Diadhachd, agus na Trionad Naomha, le iomhaighbh agus le dealbhaibh?

F. Ataid. Oir ata iad ag taisbean Dhia an t Athair, cosmhail re sean duine, le Iosa Criost na uchd, agus an Spiorad ois an ceann an cruth colman; mi-dhiadhachd cosmhail ris na Cinneach, dream " a chaochail gloir an De neo'-thruaillidh, gu cos- " amhlachd iomhaigh dhuine thruaillidh," Rom.i.23.

C. Nach 'eil Aquinas, Bonaventure, agus olnidh * eile Papanach a' faghail crón da adhradh iomhaighean?

F. Ataid.

C. Ciod a bha'rail a bh' aig' Gregory am Papa Ainmeil a bha ann san t seathadh linn, mu adhradh iomhaighean?

F. Bha

* Daoine foghloimte.

F. Bha e diom-buin'each do ádhradh iomhaighean, mar ata a litir gu Senecius ag nochda : Ni mo bha ádhradh le iomhaighibh air òrdughadh gu foil-leasach san eaglais gu deigh an 700 bliadhna, 'n uair a bha e air a dhaingneacha' le órdugh comhairle Nice.

C. Ach ciod i do bhar'ail mu ádkdhradh do 'n Oighe Muire, ris am bheil na Papanaich ag deanamh tuilleadh urnuighean na re Josa Criost ?

F. Gur iodhol-ádhradh da rireadh so : Oir ge ta 'n Oighe bheannuite air a glóruchadh air neamh, gidheadh is creatuir amhain i, agus ni bheil aithne, no eisampleir air son an ádhraidh so am focal De, ni a sdiúras gu tearuinte finne.

C. An d' tug ar Slanui'-fhear misneach ann ádhradh thoirt d' a mhathair ?

F. Cha d' tug ach a cheart atharrach ; oir an uair a dh' iarr i ni eigin air, fhreagair è : " Creud mo " ghnothuchfa riut, a bhean ? " Eoin ii. 4. Agus an uair a dhinnseadh dhá gu raibh a mhathair agus a bhraithre nan seasainh a muigh 'ga iarruidh, a dubhsairt é, " Co i mo mhathair, no mo bhraithre ? " gun aontuchadh suim a ghabhail diubh.

C. C' ar son a thug ar Slanui'fhear co beag urram d' a mhathair san am fin ?

F. Thaobh coslais, a thoirt mi-mhisneach do 'n iodhol-ádhraidh a bha fios aige ann san tuiteadh eaglais na Roimh ann an ádhradh a thabhairt dhi ; oir am be rún gun deanamh na Criostuidhean urnuigh ria, bheireadh e tuilleadh urram dhith am fiadhnais na t fluaigh.

II. C. Osbar air na h àitheantaibh agus na reachd-aibh eaglais na Roimh a roi'-ainmeicheadh, agus a dhearbh thu a bhi peàcach, a dubhairt thu, gu bheil cuid do THEAGASGAIBH aig' an eaglais fin, ata 'n dara cuid gu soilleir ag toirt misnich do dhaqin' ann gniomhartha' peacach, no g' an aomadh chum peacaidh gun fhios : Creud iad na gneibh sonruighe dhiubb fin ?

F. Ainmiche mi seachd ameasg morain eile. 1 Gu'm fead Criostui'ean oibreadh thar barrachd a dheanamh, (se sin) gu fead cuid a dhaoinibh tuilleadh fearta a bhi aca no tha feumail chum slainte, agus uime sin, gu fead iad cuid do dheadh thoilteanas a sheachna' air son tairbh do chach, air am bheil e dh'easbhuide.

C. Cionnas ata thu dearbha gur teagastg breige so?

F. O'n chuigeadh caibdeul do shoisgeul Mhatha 48. rann. Ata ar Slanui'-f hear ag áithne dhuinne "bhi diongmhalta, 'mar ata ar'n Athair air neamh diongmhalta." Agus ann san¹⁷ caib. do shoisgeul Lucas, rann 10. Ata é'g iarruidh air daoinibh, "Nuair a ni sibh na huile nithe a dh' áithneadh dhuibh, abruibh, Is seirbhisich neo'-thach finn, oir rinn finn an ni bu dligheach dhuinu a dheanamh."

C. Nach 'eil an teagastg Papanach thaobh fearta deadhbreibeadh mi-reusanta ann fein?

F. Ata: Oir chum ni air bith a thoiltin o Dhia, chuireadh fin faoi fhiacha dhuinn' eisean, d' am bheil sinne faoi fhiacha air son gach ni a dh' fheadas finn a mhealtain; osbar, ata ar seirbhiseadh as fearr neo-dhiongmhalta, agus air am measga' le peacadh.

C. O nach fhead aon neach ni maith air bith a thoilltin o Dhia air a shaon fein, am fead e air chor air bith a thoilltin air son neach eile?

F. 'S cinnteach nach fhead; agus uime sin, cha'n fhead oibreadh thar barrachd a bhi ann.

C. Ciod e 'ta Bellarmine ag radh mun chuis so?

F. Ata e'g aidmheil, "Gur h e as tearuinte agus is cinnticheadh ar'n uil' earbsa chur ann trocair Dhe amhain, do bhri' gu bheil ar ceartas fein neo-chinnteach, agus thaobh cunnart gloir dhiomhain." Faic Bellar. air firinnecha.

C. Cionnas ata thu dearbha nach fhead aon duine copairt a bhi aige ann deagh thoillteanas duin' eile?

F. O bhriathraibh sin an Tighearna, Efec. xviii. 4, 20. "Ant anam a pheacuigheas gheabh se bás. " Bitheadh

" Bitheadh ionracas an ionracan air fein, agus bith-eadh aingidheachd an aingidh air sin." Agus Gal. vi. 4,5. " Ach dearbhadh gach neach obair fein, agus ann sin bithidh adhbhar uaill aige d'a thaobh fein amhain, agus ni h ann a thaobh neach eile; " oir giulainidh gach neach uallach fein."

C. Creud iad na h uilc ata srutha o'n teagastg so?

F. Ata, an impidh no bharail so, gu 'in bheil tuilleadh fearta aig' duine' na 'ta feumail a 'cur as do irioslachd, agus ag altrom uaibhreachais agus bhi 'g earbsa re deagh-oibreadh dhaoin'eile, a dheanamh suas a h easbuidh ann fein; cleachdaidh so dha bhi n' as dearmaideich air a dhleasdanas, agus ni as ullamh chum e fein a cheaduchadh ann am peacadh.

C. Creud iad na teagastaibh eile Papanach ata tsirt misnich do dhaoinibh ann gniomartha peacach? i

F. Teagastg an aontuchaibh, no logha cionta n' ata 'm Papa a toirt seachad air son ariegiod; ach ata so ag fuasgladh co mór chum gach mio-nos, agus co shoilleir ann aghaidh focail De, as gu bheil na Papanach anois a' gabhail naire dheth, air a chuid as lugha ann duthchaibh Aithleasughte.

C. Am bheil aon air bith do shean aithreachaibh na h eaglais, a'toirt iomradh air bith air aontuchaibh, no dioladh ann lathair Dhe air son peanas aimsireil, no meas gu bheil iad tarbhach air son na marbh?

F. Ni bheil a h aon duibh 'ga dheanamh.

C. An urradh thu cunntas a thabhairt, c'uin' a thoiseach nia h asntachaibh, no na deagh-ghean so?

F. Ata ceud chomhairle Nice, agus comhairle Arles agus Ancyra, a toirt iomradh orra; ach ataid 'g a meas mar f huasglaibh, no sgaóileadh o dhioladh do lagh na cleire; eadhon, o smachdughadh na h eaglais. Ach do bhi nuadh agus ard steigh an aontughaidh air aleigeal le Papa Clement VI. do 'n ainn sin ann fa bhliadhna' 1356.

C. Nach mio-narach, aingidh, agus mi-dhiadhaibh an

ni bhi reic deagh-ghean no logha cionta ?

F. Gu dimhin's eadh o nach 'eil barachd oibreadh aig' na daoin' as fearr. Osbarr, ciod e a dheadas bi na 'f mi-riusuntaiche na bhi toirt maitheanais air son argiod, mar gu feadtaidh deadh-ghean De a cheannach no reic, ni ata eaglais na Roimh gu tric a 'gnathacha'.

C. Creud e an treas teagascg ata ag toirt misnich do ahaonaibh chum peacaidh ?

F. Nach 'eil firinn r' a chumail re ericeachdaibh, agus gu 'm fead am Papa iochdrana' fhuasgladh o 'm mionnaibh do phrionsaibh Aithleasaigthe. 'Teagascg a thug air iochdranaibh ceannairc a dheanamh ann aghaidh an uachdranaibh laghail, ni ata an t Abstol Pol gu soilleir ag toirmeasg, "Biodh "gach anam umhal do na h ard chumhachdaibh; oir cha 'n 'eil cumhachd ann ach o Dhia : agus na cumhachda' ata ann, is ann o Dhia a dh' órduigh-eadh," Rom. xiii. 1.

C. Cionnas ata e soilleir gur teagascg so a bhuineas do eaglais na Roimh ?

F. O litir Phapa Martin V. gu Alexander Duic Lithuania, ann 'f am bheil na briathra soilleir sin, "Biodh ciunteach gu bheil thu peacacha' chum "báis ma ghleadhas thu firinn re ericeachdaibh." Agus shocruigh comhairle Chonstance, "Nach "coir gealladh air bith a' chumail re ericeachdaibh." Agus ata Papa Gregory IX. ag radh, "Biodh fios ag muintir gach dutchha ata faoi ughdarras eiriceachda, 'gu 'm bheil iad air an saor fhuasgladh "o gach ceangal disleachd, agus dleasdanas dhoibh. "Ciod air bith atharracha 'mionna no ceangal a ni "iad riu." Agus ata Simanca ag teagascg an ni ceadna, agus ag radh, osbar: "Ge do bhitheadh e "air a dhaingneacha' le mionna, (cir a deir se,) "ata finn ag radh so gu tric, ach ata e feumail bhi "ga ghnath-innseadh." Agus cuirear re so uile, briathra' sin Phapa Gregory VII. "Ata sinne (deir "eisean)

“ eisean) ag leantuin statuin na dream a bha air
 “ thoiseach oirne, do, reir ar'n ughdarrais absto-
 “ laich, ag fuasgladh gach neach o gach mionna
 “ agus dilfeachd leis am bheil iad ceangailte re dream
 “ ata faci charn eaglais.” Agus ata e far f hios-
 rach gu bheil gach uile neach Aithleasuithe air an
 druideadh amach mar so, agus air am meas mar
 eiriceachdaibh le eaglais na Roimh. Agus ata
 reachd na cleire mar an ceadna ag radh, gu fead-
 am Papa gach neach f huasgladh o mhionna umh-
 lachd, agus ata so air a chur sios ann an lagh na
 cleire, agus air a dhaingneacha’ le comhairle Trent.

C. An ainmigh thu gnathacha’ Papa no chombairle
 freagrach do’n teagasc mhilteach so?

F. Dh’ fheadain moran a thoirt a steach,—Ach
 ainmicheadh mi dias amhain,—Ge do fhuair Eoin-
 Huss barrantas tearuinteachd o’n Impeireadh Sigif-
 mond, gidheadh, thug comhairle Chonstance thairis
 do’n arm shaoghalta’ é, agus thug iad suas do Dhiuc
 Bhavaria è, agus bha è air a losgadh gu báis ann sa
 bhliadhna’ 1415.—Ann an Litir Phapa Pius V. d’an
 goirthear, Damnadh agus Ascaoin-eaglais Elizabeth
 Bain-rioghain Shasgan, agus a luch-leanmhuiin, &c.
 ata na briathra’ so, “ Agus, osbar, ata finn a’ cuir
 “ an ceil gu bheil ise, (*Elizabeth*) gus a cur sios o’n
 “ ughdarras a ghabh í dhi fein, air an rioghachd a
 “ roi-ainmeighe, agus o gach uile’ urram, cumhachd,
 “ agus sochair air bith; agus mar an ceadna, gu bheil
 “ mor-uasfleadh, iochdaraine, agus fluagh ’n a riogh-
 “ achd sin, agus gach aon eile a mhionnaigh dhise,
 “ air doigh air bith, air am fuasgladh a choidhch
 “ o’ na mionnaibh sin, agus o’ gach gne dhléasdanais
 “ thaobh uachdranachd, geil, agus umhlachd, mar
 “ ata finn mar an ceadn’ le ughdarras na litir so, ga
 “ m fuasgladh, agus a’ cuir Elizabeth amach o’n tiod-
 “ al na rioghachd a ghabh í dhi fein, agus gach ni
 “ eile a roi-ainmeaghadh; agus ata finn ag áithne,
 “ agus a toirmearsg do gach aon neach, eidear mhór

" uaisle, iochdaraine, phobul agus cach a roi-
 " ainmeachadh, umhlachd a thoirt dhi, no d' a
 " fuirealibh, àitheantaibh, agus reachdaibh. Air
 " a thabhairt san Roimh, ann bliadhn ar Tighearn-
 " na 1570."

C. Nach 'eil an teagastg so, nach coir gealladh no mion-
 a chumail re eireceachdaibh, agus gu bheil comas aig' a
 Phapa, iochdrana' fhuaigladh o am mionna geill d' am
 prionsuidh Aithleasaigthe, ag teilgeil bonn os ceann gach-
 deagh riaghail a measg dhaoine, agus ag cur as do gach-
 ceangal crabbach?

F. Cha'n 'eil ni air bith n' as foilleire na fin.

C. Crèud e an ceathramh teagastg do'n ghne so?

F. Gu'm bheil eiriceachdaibh gu bhi air an geur-
 leanmhuin, agus gu bhi air an sgrios.

C. Co ris a deir na Papanaich eirceachda?

F. Re gach uile Chriostuidh nach 'eil a' creidsin
 an teagastg breige fin, agus ag aontuchadh le 'n
 iodhol-àdhradh san, ach gu sonruighe an dream.
 Aithleasaigthe.

C. Cionnas ata thu dearbha' gur ann do theagastg eaglais.
 na Roimh ata so?

F. Ata lagh na cleire ga chuir as an teagamh,
 " Gach neach nach seán ericeachd fin, agus nach
 " pill air ball chum an fhior chreidimh, bitheadh-
 " é air a thoirt suas do'n bhrefh-shaoghalta, chum-
 " peanas dligheach a dhoi-bheart fhaghail." Ata
 ceathramh chomhairle Lateran ag ordughadh, "Gach-
 " Coitcheannach a thogbhas a chrann ceasaидh, a
 " chriosfraicheas a leasfraibh, agus a bhios gniomhach-
 " ann cuir as do eiriceachdaibh, gu'm meall e na-
 " sochaire agus an luieachd cheadna ris, an dream-
 " a rachadh a theasairgin an Fhearin Naomha."

Agus b'e làn mhaitheanas na'n uile pheacaidh, an-
 tuileadh iad ann sa chás aon do na sochaire so. Agus
 ata comhairle Toledo ag radh, "Ata finn, chomh-
 " airle naomh, ag fuogradh an ordugh fo ata tait-
 " neach do Dhia, Nach fhead neach air bith na
 " dhiáidh

“ dhiaidh so a thig na óighre air rioghachd, suidh-
 “ eadh air a chathair, gus an gabh é a mionnan so,
 “ ameasg mionna eile, nach ceadaich è do dhuin’
 “ air bith bhi na rioghachd, nach ’eil do ’n chreidimh
 “ Choitchinn. Agus ma ’se as gu ’m bris e na moide
 “ so ann diaidh laimh, bitheadh é *malluighe* ann
 “ lathair an De shiorruidh, agus na chonnadh air
 “ son teine shiorruidh.” Agus ata Bellarmine ag
 radh, “ Gun teagamh, am biodh e comasach cuir as
 “ do eiriceachdaibh, bu choir an sgrios gu h ioimlan.”

C. *Cionnas a ghnáthaigh iad na h Aithleasaichte?*

F. Far an raibh an cumhachd aca, bu tric léo an
 dicheall a dheanamh chum cur as doibh, le teine
 agus cloidheamh, agus gach gne do ain-iochd.

C. *Cionnas ata so air a nochda?*

F. O iomad efeimpleir, ata foilleasach do ’n t saoghail uile; gu sonruighe

O mhurtadh moran mhilti do na Protestanaich ann ’sa chosgradh mhi-chliutach ann am Paris.

O bheó losgadh iomad easpoig diadhaidh, agus foghlomtuidh, agus cuid eile, ann Sasgan, ann an rioghacha’ Bain-rioghain Marie, a chur na ceudan d’ a h iochdaranaibh Aithleasaichte gu bàs le h ain-iochd. Ann sa bhliadhna fa dhere d’ a rioghacha, dh’ fhuiling 39 do h iochdarain Aithleasaichte mairtearachd, agus ann t seachduin m’ an deug í, chuidh cuigear a losgadh ann Canterbury air son an’ creidimh.

Ach gu sonruighe, am murtadh fuileachtach ann Eirinn’, ann fan do chuireadh ceud mile gu bàs, eidear fir agus mhñai, shean agus óg, ann aon la, 23. ochd mhios ann sa bhliadhna 1641.

C. *A dubhaint thu gu bheil e fùr fhiosrach gu bheil gach neach Aithleasaigte air an druideadh amach le eag-lais na Roimh; cionnas a dhearbas thu so?*

F. Le *Bulla in Cœna Domini*, (ata air fhuagradh gu greadhnach san Roimh gach bliadhna’ air Diar-daoine ro ’n cheasad,) ann sam bheil na briathraibh sin, “ Ata sinne (ann ainm an De uile Chumhachd-aigh,

aigh, an t Athair, a Mhic, agus an Spiorad Naoimh, agus le ughdarras na'n abstol bheannuighe Peadar, agus Pol, agus le'r 'n ughdarras fein, ag druideadh amach, agus a' *malluchadh*,) gach uile Huffite, Wicklephite, Lutheranaich, Zuinglianaich, Calviniteach, Hugoniteach, Anabaisteach, Trinitarianeach, agus gach neach a chul-sleainhnaich o'n chreideamh, agus gach eiriceachd eile, ciod air bith ainm faoi 'm bheil iad, no ciod air bith as gne aidmheil dhoibh, maille re'n luchd leanmhuinn; a mhead sa ta gabhaill riu, a' nochda' deadh run dhoibh, agus na h uile 'ta gabhail an leith sgeul, maille ris gach dream ata 'n taobh 'mach d' ar ughdarras ne, agus do ughdarras eaglais nan abstol le fios, ag leughadh, a' gleidheadh, no clo'-bhualadh an leabhrachain eiriceachd, no air son riosun nō cionfa air bith, gu diomhair, no gu follasach, ag gabhail leith sgeul nan leabhrachain sin ata labhairt air crabhadh."

C. *Mheas na Papanaich gu bu ni deadh thoillteanach an t ain-iochd sin air na h Aithleasaichte ; cionnas ma ta a dhearbas thu gu bheil e mio-laghail ?*

F. Do bhri' gu'm bheil e'n aghaidh gach maitheas, agus trocair, 'ta deanamh dhaoine cosinhuil re Dia, agus mar an ceadna an aghaidh a' chreidimh Chriost-uidh.

C. *Cionnas ata thu co-duckadh so ?*

F. Leis na scrioptuir sin a leanas, Lucas vi. 36. "Bithibhse uime sin trocaireach, mar ata bhur 'n Athair fós trocaireach." Eph. iv. 32. "Agus bithibh caoimhneil, teò-chroidheach d'a cheile, a' tabhairt maitheanas d'a cheile, eadhon mar a thug Dia mar an ceadna maitheanas dhuibhse ann Chriost." Eoin xiii. 35. "Leis so aithnichidh na h uile dhaoine gur sibh mo dheisciobuilse, ma bhios gradh agaibh fein d'a cheile. Lucas ix. 56. "Oir cha d' thanig Mac an duine a sgrios anama dhaoine, ach g' an faoradh." Ata na Papanaich uime sin le bhi cliuacha'an ain-iochd fein an aghaidh Phrotestanach

Phrotestanach neo'-chiontach, a' nochda'nach airidh iad a bhi air an ainmeachadh air Criost, agus gu bheil a Phapanachd na creidimh ro-olc.

C. Creude cuigeadh teagastg eglais na Roimh, ata gu soilleir ag tarruing ; no gun fhios ag mealladh na dream ata ain-eolach, agus neo'-mbothachail chum peacaidh ?

F. Gur coir do gach aon duine, gun tuille rann-suigheadh a chreideamh aomadh chum gach ni a shocruigheas an eglais.

C. Cionnas ata thu dearbha gu 'm bheil e mar fhiachadh air gach Criostuidh bhi ag rannsúchadh, agus a toirt breith air a shon fein, ann áite bhi toirt dall-gheill do gach ni air an scruigh dream eile ?

F. Ate e soilleir uaithe so ; ata an t abstol Eoin ag cur mar fhiacha air gach Criostuidh, " Gun " bhi ag creidsin gach uile spiorad, ach bhi ag " dearbha' nan spiorada, ann an o Dhia ata iad," Eoin iv. 1. Agus deir Pol, i Theff. v. 21. " Dearbhaibh " gach uile nithe, cumaibh gu daingean an ni ata " maith." Gal. i. 8. " Ach d'an deanamaid ne, no " aingealo neamh, soigeul eil'a shearmonach dhuibh, " ach an seisgeul a shearmonaich finne dhuibh, biodh " é malluigthe."

C. Cionnas ata e soilleir, gu bheil bhi ag teagastg do dhaoinibh, gur coir dhoibh an creidimh a choir faoi gheil do riaghail na h eglais g' am mealladh gu peacadh ?

F. Nochda' cheana le cuid mhaith esemplaire, gu 'n d' áithn' iad iomad ni chum bhi r' an creidsin, agus r' an gnathacha' mar aon, ata 'n aghaidh focail De, agus ata so ag dearbhna na cuise.

C. Ma chuaidh Papaibh a' mearachd, agus ma chuaidh comhairlidh a mearachd leis a Phapa air an ceann, nach 'eil e mio-riusanta, a bhi cuir ar creidimh faoi gheil do reachdaibh eglais na Roimh ?

F. 'S cinnteach sin.

C. A'm bheil e fior gu 'n deach' iad le cheile am mearachd ?

F. Ata ; bha moran do na Papaibh eireceachd : Bu

Bu Mhontanist Zepherinus, bha Marcellinus re iodhol-àdhradh, b' Arianach Liberinus agus Felix II. bu Nestorianach Anastasius II. bu Mhonothilite Honorius, agus dh' fhuagair moran do na Papaibh reachda', agus òrduighean a bha 'n aghaidh cheile: Thilg Innocent III. bonn os ceann reachd a dh' òrduigh Eoin I. rinn Eoin XXIII. ar an amhail ceadna air reachd a dhaingneachadh le Nicolas I. thug Gregory I. breith an aghaidh Phelagius II. agus Leo VIII. an aghaidh Arian III. agus Nicolas I. an aghaidh Zacharius. Dh' fhuagair comhairle Chonstance, agus Gelasius II. órduighean an aghaidh cheile, agus rinn comhairle Trent agus Gregory III. air an amhail cheadna, &c.

Agus ata e leór shioilleir o na h òrduighibh fein, gun do thilg comhairlean maile re Papaibh bonn os ceann, reachidaibh a dhaingnigh comhairlean agus Papaiddh air an ceann.

Ann an da chomhairle Choitchinn, ann san raibh Papaibh air an ceann, agus leis an d' àontuigh iad, eadhon, comhairlibh Bhasil, agus Chonstance, dhaingnigh iad ughdarras comhairle os ceann a Phapa, agus is cinnteach do reir barrail nam Papanach, c' ait air bith am biodh an t ard ughdarras air a shuidheacha', 'seigin do 'n neo'-thuiteamachd bhiodh 'n sin mar an ceadna: Gidheadh, le da chomhairle eile, agus Papaiddh air an ceann ag aóntucha' leó, eadhon, comhairle Florence, agus Lateran, bha ughdarras a Phapa os ceann comhairle air òrdughadh.

C. Ciod e an seathadh teagasc do 'n ghne so, ata air a sheoladh gu seasmhach le eaglais na Roimh?

F. Gu bheil eidir-mheadhoin-fheara eile eidir Dia agus duine thuille air Josa Criost, mar 'ta naoimh, agus aingle, ach gu sonruighe an Oighe Muire.

C. Cionnas ata thu dearbha, gur teagasc breige so?

F. Ata focal De gu foilleir a' nochda gur h e Josa Criost an t aon Eidir-mheadhoin-fhear amhain, i Tim. ii. 5. "Oir is aon Dia ata ann; agus aon " Eidir-

"Eidir-mheadhoin-fhear eidir Dia agus daoine, an "duin' Josa Criost;" agus ata an riosun ag leanntuin, "A thug é fein na eiric air son nan uile." Agus cha 'n fheadar an urrad so a radh air son naomh, no aingeal air bith, agus uime fin, cha 'n fhead iad bhi nan eidir-mheadhoin-fheara dhuinne, do bhri' nach d' tug iad eiric air ar scinne.

C. O'n ata an scrioptur ag dimbeanacha dhuinne, gur b'e Dia amhain, ata fiosrach air croidheachan chloinn nan daoinibh, nach 'eil urnuighean re naoimh agus aingle, aig'nach 'eil fios air smuainteadh a chroidhe, neo'-dhia'aidh, agus 'mio-riusantadh?

F. Is cinnteach fin.

C. Ge'ta'n scrioptur ag diuhineacha dhuinn nach 'il ach aon Eidir-mheadhoin-fhear amhain eidir Dia agus daoine, nach 'eil na Papanaich a deanamh urnuigh re ainglibh agus naoimh, cha 'n ann amhain mar eidear-mheadhoin-fheara iochdranach, ach air uaireadbh mar ard eidear-mheadhoin-fheara?

F. Ata iad. Ann san urnuigh ris a bhan naomh Annie, ataid ag labhairt ria; "O Annie a bhean "leis an Uan, soillseach finne o'n leath stigh, sgrios "freamha a pheacaidh. O bhean uasal oirdhearc, "an diaidh trioplaidibh an t saoghal fo, aisig thufa "finne chum na cuideachd bheannuite." Faic Missal. clo'-bhuala Par. 1520.

C. Cionnas ata thu dearbha gu bheil an teagastg so ag mealladh dhaone gu peacadh?

F. 1. Do bhri' gu'm bheil e na chionfa 'a thoirt easonoir do Chriost an t aon Eidir-mheadhoin-fhear amhain.

2 Do bhri' gu bheil e 'g an tarruing chum iodholádhradh gu direach, le bhi toirt an ádhraidh sin do chreatuiribh, ata dligheach do Dhia amhain.

C. Creud e an seachdamh teagastg Papanach ata ag-mealladh dhaone chum gniomhartha peacach?

F. Teagastg na briogh-atharrach'.

C. Ciud e ta iad cialluchadh leis an fhocal chruaidh so?

F.

F. Ataid a' cialluchadh ni ata móran n' as cruaidhe, agus ni nach 'eil iad fein ag tuigfin, eadhon, Gu bheil an t aran agus am fion ann sacramaint suipeii an Tighearna, air ball an diaidh an coisreaga, air an tharracha gu fior chorpa agus fuil Chriost.

C. Am bheil iad ag radh le danachd ann lorg do 'n t sagairt, na focail sin a labhairt, 'S e so mo chorpsa, gu bheil an t aran agus am fion air an tionndadh, gu fior chorpa agus fuil, craicinn, agus cnamhan Chriost ?

F. 'S e sin is seagh dhoibh sin.

C. Ciod e a deir thu ris a bha'rail so ?

F. Gu bheil i roi-mhi-riusanta, agus na mearachd sgriosach, ata tilgeadh bonn os ceann gach eolas agus crábhadh ; air achd, as gu bheil i cur as do fhia'nais ar mothachaibh ; agus ar riosun, agus do fhia'nais nan scrioptuir, air am bheil gach uile eolais agus crábhadh air an steigheacha'.

C. Cionnas ata so an aghaidh fia'nais ar mothachibh ne ?

F. Do bhri' gu bheil ar fealladh, ar blas, agus ar bóltrach uile, ag innseadh dhuinn ; gu bheil an t aran agus ann fion, an diaidh an coisreagadh ag fantuinn mar bha iad roimhe.

C. Agus ciad e a leanas air a so, ma dh' fheadas ar mothachibh ar mealladh do ghna ann sna nithe os foilleire ?

F. Ni ro-olc ; oir dhearbh ar Slanui'-fhear a theagastg leis na miorbhuite a dh' éibreach è fa chomhair suile dhaoine : Uime sin, ma dh' fheadas mothachaibh dhaoine am mealladh ann sna cásaibh as foilleireadh, ata crich air gach uile mhiorbhuite, agus ata 'n dearbha mór so air firinn a chreidimh Chriostuidh air a thoirt air falbh gu tur.

C. Cionnas ata so a' cur an aghaidh' ar riosun ?

F. Ata ar riosun ag innseadh dhuinn, nach fhéart an t aon chorpa, a bhi ach san aon áit' san aon am.

C. Creud ata 'n scrioptur ag radh ma thiomchiol ?

F. Gu bheil corp Chriost ar neamh, far am bheil e re " fantuin gu aimsirbh aifig na uile nithe," Gniomh. iii. 21. Ata Chriost é fein, an diaidh a choisreagadh,

